

VITAMARINA

MAANDBLAD GEWIJD AAN ZEE-AQUARISTIEK EN ZEE-BIOLOGIE

Redactie: BOB ENTROP

Uitgave: Stichting Biologia Maritima — Nederlands Instituut voor Zee-Aquaristiek en Zee-biologie
Administratie: Benoordenhoutseweg 5, Den Haag — Telefoon 0 70-243689 — Giro 606100

13e jaargang, no. 5

april 1963

EEN GOEDE BASIS VOOR EEN ZEE-AQUARIUM IS EEN KWESTIE VAN GEDULD (2)

door Bob Entrop.

In het brandschone wereldje werden nu hoopvol een flink aantal dieren losgelaten. Ze zwommen rond dat het een lieve lust was. Maar.... toch bleef de ellende niet uit. Er kwam een soort schimmel in de bak, er gingen om andere onnaspeurlijke redenen visjes dood. De tegenslag was echter niet zo groot als de eerste keer. En dat kon ook haast niet anders. De haarden van giftige verf en giftige cement waren uitgedoofd, maar een andere onbekende was er voor in de plaats gekomen.

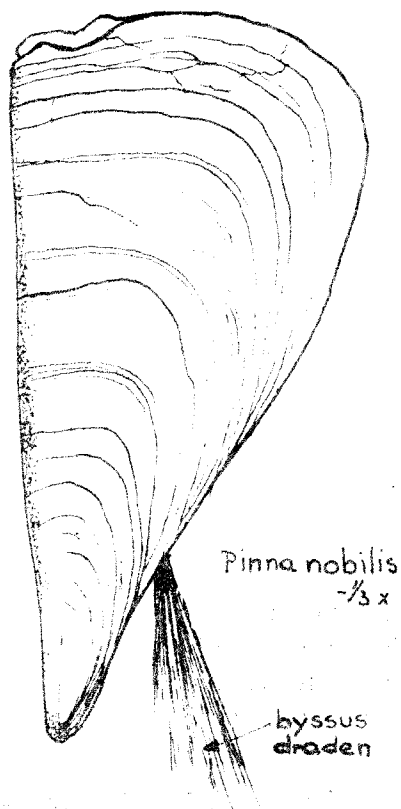
Nu gaat alles goed. Er gaan geen beesten meer aan de lopende band dood, de bak is prachtig helder en..... vanaf de rotsen wuiven nu fijne algentuinen! Die konden er wel eens de oorzaak van zijn dat het nu wel goed gaat. Na de grote ravage van de eerste pech, kwamen nieuwe dieren in een vrijwel steriele bak. De rotsen hadden nog geen spoor van begroeiing. De enkele plukken sponswieren, zeesla en roodhorentjeswier - leefden ze echt wel? - gaven geen vertrouwen dat zij hun typische plantaardige functie in de waterhuishouding volbrachten. Het is toch immers zo dat de verbrandingsproducten van alle aquariumdieren in vloeibare vorm in het aquariumwater worden geloosd, maar dat deze producten na chemische omzettingen door bacterien tot stoffen verwerkt worden, die de planten weer kunnen opnemen. Hierdoor wordt de cyclus gesloten. Is er nog geen sprake van een werkelijk goed gedijende plantengroei, dan blijven de verbrandingsproducten van de aquariumdieren als giftige bindingen in het water.

Ik geloof dat de beginner met de volgende tips gebaat kan zijn:

- * Gebruik vooral geen nieuwe aanbevolen verf-preparaten, wanneer U niet voor de volle 100% het bewijs hebt, dat ook het agressieve zeewater geen giftige stoffen weet vrij te maken uit de verf.
- * Bouw liever een kleinere eventueel losgestapelde of uitneembare gemetselde rotspartij, dan dat U door afmetingen en gewicht gedwongen wordt, een beetje de hand te lichten met het uitloogproces.
- * Vul Uw aquarium met zeewater, schakel uitstromers en filter(s) in, steek de T.L.verlichting (meerdere buizen!) aan en wacht met het uitzetten van dieren. Laat de bak zo een aantal weken staan en geniet van de algengroei die Uw kale - natuurlijk veel te onnatuurlijke - rotspartij tot een meer levensecht milieu voor Uw zeedieren gaat omtoveren. Het microleven in het aquarium komt dan goed op gang en bewerkstelligt een goede cyclus tussen de twee grote partners van Uw onderwaterwereld: wier en dier.

Heb wat geduld. Het bespaart U tijd, geld en... ergernis !

====

Tijdens mijn reis naar Joegoslavië bracht ik een aantal PINNA schelpen mee die ter plaatse (in Rovinj) voor de kust gevist waren. Pinna's of zoals de duitse benaming is Steckmusschel, staan met de spitstoelopen- de punt recht op in de zandbodem, terwijl een mooie kwast van zijdeachtige byssusdraden, die tussen de twee schelphelften naar buitenkomen de schelp aan een steen voor anker leggen. (zie tekening hiernaast) Naast mooie gave doubletten kreeg ik ook wat losse kleppen te pakken. Deze waren prachtig begroeid met sponzen en wiertjes, maar vooral enkele zeer grote kokers van *Vermetus triqueter* vielen het meeste op. Natuurlijk ging ik direct tussen de kronkels van deze kalkkokers op zoek naar andere mollusken, die graag een schuilplaats zoeken in de spleetjes en holletjes er tussen.

Enkele kleine exemplaren van *Modiolus barbatus* (zie tekening) vielen direct al op door hun bijna zwarte kleur. Minder opvallend - ja vrijwel geheel in vorm aangepast aan de grillige omgeving - waren twee *Chama gryphoides*. Deze zoudt U misschien zo op het eerste gezicht houden voor wat grillig gevormde oestertjes (*Ostrea edulis*), maar dat zijn zij zeker niet. Chama's

hebben een zeer variabele grillige vorm, omdat zij vaak klem zitten, zoals nu tussen kalkkokers - en hun vorm - vooral wat de onderste klep betreft sterk aanpassen aan de hun ter beschikking staande ruimte. De bovenste klep is vrij rond van vorm. Het oppervlak is ruw knobbelig. De knobbeltjes en oneffenheden staan min of meer duidelijk gerangschikt volgens de groeilijnen.

Ogenschijnlijk bleken deze schelpen de enige oogst te zijn. Toen ik echter van een van de kleppen de reusachtige kalkkokers afbrak, bleken - verscholen in "geboorde" of chemisch ontstane holten - nog een paar leuke soorten te schuilen.

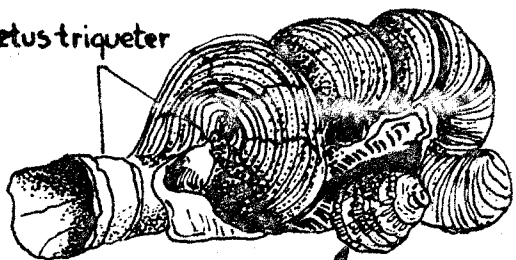
Een mooi doublet van *Gastrochena dubia* kwam te voorschijn evenals een doublet van de rotsboorder *Hiatella rugosa*.

Gastrochena dubia is een wat de vorm betreft moeilijk beschrijfbaar schelpje. Over een

groot gedeelte is de schelp sterk gapend en de bescherming in de zo verscholen gelegen holte is geen overbodige luxe.

De schelpen zijn erg teer, maar wel sierlijk van lijn. Het is soms opvallend dat de holte, waarin deze schelpen in een steen of tussen kalkalgen of kalkkokers leven, een relatief kleine opening hebben. Kleiner in ieder geval dan dat de schelp hier

Vermetus triqueter

Chama gryphoides x1

Gastrochena dubia x1,5

Modiolus barbatus x1,5

Hiatella rugosa x1,5

door zou kunnen. De dieren hebben als het ware hun eigen cel gemaakt, waaruit zij niet meer weg kunnen komen. Via deze nauwe opening staan zij dus d.m.v. hun siphonbuizen (adembuizen) met het zeewater in verbinding. Uit het zeewater moeten zij immers hun voedsel en zuurstof betrekken. Gastrochena dubia heeft geen scherpe stekels, tandjes of kammetjes op zijn schelp, zoals wij dit b.v. van onze inlandse boormossels als Ruwe Boormossel, Amerikaanse en Witte Boormossel kennen.

Het "boren" van de "levensholte" zal waarschijnlijk langs chemische weg plaats vinden. Het dier scheidt een vocht af dat in staat is de steen op te lossen, zoals we dat van zoutzuur en kalksteen kennen.

Ook bij Hiatella rugosa is het boren langs mechanische weg nogal problematisch. Hiatella rugosa heeft wel een wat ruwer oppervlak, maar van echte boorwerkhuizen is toch eigenlijk geen sprake. Misschien dat hier een combinatie van chemisch en mechanisch boren in het spel is.

Op de vorige pagina ziet U een paar eenvoudige schetsjes van de gevonden schelpen voor hen die deze soorten niet zelf bezitten.

Het belangrijkste van dit epistel is misschien wel dat U al weer ziet, dat geluk vaak in kleine hoekjes ligt. Gooit U dus sterk "begroeide" schelpen niet direct weg, maar onderzoekt alle dingen en behoudt het goede.

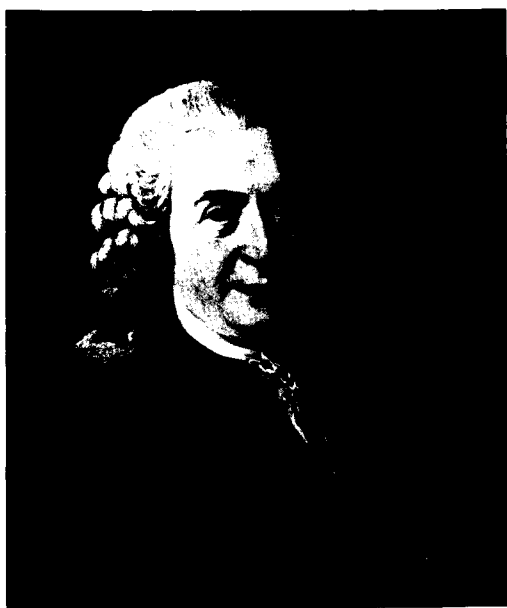
Bob Entrop.

=====
C A R O L U S L I N N A E U S - C A R L v o n L I N N E - L.

Op 23 Mei a.s. zal het 256 jaar geleden zijn dat Carolus Linnaeus in Zweden geboren werd. Niet alleen in Zweden wordt hij tot de grootsten des lands gerekend, maar over de gehele wereld is de naam Linnaeus in wetenschappelijke kringen bekend. Neen niet alleen in wetenschappelijke kringen. Ook de scholieren die met de flora in de hand in een zonovergoten duinvallei een of andere duinplant trachten te determineren stuiten zeer vaak op die ene simpele letter L. achter de latijnse naam van de plant.

Toevallig kregen wij een interessante verhandeling over het leven en werken van Linnaeus in handen, aan de hand waarvan de heer T. Strengers een beknopte samenvatting samenstelde, welke wij onze lezers niet graag zouden onthouden. Op die manier zouden wij ons steentje willen bijdragen tot het meer bekend worden van het leven van een man aan wie wij als moderne biologen zo veel te danken hebben.

Redactie.

"WHAT'S IN A NAME ?"

Dit is 'n gezegde dat door sommige B.M.-ers, zelfs onder de "schelpen-mensen", met de grote dichter Shakespeare mee wordt gevoeld. Doch de meesten van ons waarderen het wel hun zwemmende vrienden en al wat er leeft achter hun aquarium-ruiten of zich bevindt in de laden en vitrines van hun malacologische schatkamers, met de juiste naam - in dit geval de latijnse naam - te kunnen noemen.

Evenzo kennen zij de betekenis der "L" achter vele van deze namen. Hoeveel?... Telt u zelf maar eens na in "Schelpen vinden en herkennen" van B. Entrop, hoe dikwijls er voorkomt L.1758 of L.1767.

Wanneer we deze gegevens overnemen op de etiketten van onze verzameling, eren we de grote naam Linnaeus, die deze eer nu al ruim twee en halve eeuw waarachtig waard is gebleken.

Geschilderd portret van Carolus Linnaeus, door de heer Roslin 1775. Near Linnaeus zelf zegt: Zo goed gelijkend dat het niet beter kan.

"Deus creavit, Linnaeus disposuit", dit betekent "God schiep en Linnæus ordende". Dank zij dit geniale gevoel van Linnaeus voor orde, leerde de mensheid inzien dat de Walvis geen vis genoemd mag worden, maar het dier wel degelijk een zoogdier is. Zijn warm-bloedverwantschap zou hem naar mijn smaak eerder recht geven op een positie als huisdier dan b.v. een blinde paardeanemoon. Helaas zijn zwaarlijvigheid is te schadelijk voor het meubilair.

Zonder namen gaat elke vorm van kennis ten gronde, beweerde Linnaeus en hij had gelijk. Immers zijn baanbrekend werk op het gebied der naamgeving werd het fundament der plant- en dierkunde. Tot op de dag van heden wordt daarop voortgebouwd.

De vader van Linnaeus heette eigenlijk Nils Ingemarsson. Hij stamde uit een oud boerengeslacht, afkomstig uit Smaoland, Zuid-Zweden. Hij koos de latijnse naam Linnaeus - naar een lindeboom die op het vaderlijk erf stond - toen hij dominee werd. Zijn moeder kwam uit een predikantenfamilie. Zij heette Christina Broderonia. Op 23 mei 1707 werd te Rashult de jonge Carl geboren en genoemd naar de koning, Karel de Twaalfde, een krijgsvorst die het rijk dicht bij de ondergang bracht. Na 1718 regeerde Gustaaf III en onder zijn bewind groeide een periode van vrede en welvaart, die mede zo gunstig is geweest voor de ontplooiing van Linnaeus' wetenschap.

Nils Linnaeus was beroemd om zijn tuin. Carls wieg stond tussen de bloemen, waarop hij toen reeds verliefd is geworden. Ook de streek rondom het dorp en langs de oevers van het Möckeln meer, die ook nu nog verrukkelijk schoon zijn, heeft de jonge Linnaeus in innig contact gebracht met de natuur.

Carl zou natuurlijk dominee worden en begon op 4-jarige leeftijd met Latijn te studeren. In 1716 ging hij naar school in Växjö. Zoals bij dergelijke toekomstige geleerden gebruikelijk schijnt te zijn, werd de studie evenwel geen succes.... helaas. Hij kon dan nog wel schoenmaker worden, doch Dr. Rothman had wel oog voor zijn talenten. Deze beschermer brengt hem dan in contact met de werken van de franse geleerden Vaillant en De Tournefort, wier opvattingen later van zo'n betekenis werden voor het werk van Linnaeus. In 1727 gaat hij te Lund medicijnen studeren. Een jaar later 1728 wordt de studie voortgezet te Uppsala. Hier geeft hij spoedig (1730) colleges in plantkunde en krijgt hij de zorg over de tuin van de Academie.

In 1732 maakt hij in opdracht der academie z'n bekende ontdekkingsreis door Lapland, gevolgd door diverse reizen in de zweedse provincies. Tijdens een dergelijke reis en verblijf te Falun (Dalekarlië) leert hij Sara Lisa kennen, de dochter van de fysicus Dr. Moraeus. Zij verloven zich in 1735. Zijn aanstaande schoonvader en anderen dringen er op aan dat hij de doctors-hoed zal verwerven. Hij trok dus terstond met vele manuscripten zuidwaarts via Hamburg naar Holland. Op 18 juni wordt hij als student ingeschreven te Harderwijk.

Eigenhandige schets van Carolus Linnaeus voor een titelblad voor een van zijn werken, handelende over de avonturen van Linnaeus

24 Juni van hetzelfde jaar promoveert hij aldaar op een proefschrift over wisselkoorten. Platzak gaat hij nu naar Leiden. Hier wordt op kosten van Gronovius en Lawson zijn "Systema Naturae" gedrukt. Dit is een volledig systeem van planten, dieren en mineralen. Van Leiden gaat hij naar Amsterdam. Gebruikmakend van professor Burman's bibliotheek schrijft hij zijn "Bibliotheca botanica", een uitstekende catalogus. Vervolgens komt hij in contact met George Clifford, burgemeester van Amsterdam, bewoner van de Hartecamp, gelegen tussen Haarlem en Bennebroek. Hier krijgt hij een aanstelling als prefect in de grootse tuin. Er verschijnen weer interessante werken van zijn hand.

In 1738 verlangt hij naar het vaderland en zijn verloofde terug. Hij keert via Parijs, waar hij de gebroeders De Jussieu ontmoet, naar Zweden terug. Een van hen is een groot systematicus.

Hij trouwt op 26 Juni 1739 en vestigt zich te Stockholm als arts. Twee jaar later is hij hoogleraar en lijfarts van de koning. In 1742 wordt hij directeur van de botanische tuin te Uppsala. Hier doet hij vele bloembioologische onderzoekingen. In 1753 verschijnt zijn belangrijke meesterwerk "Species Plantarum". Elke plant krijgt nu twee namen: een geslachtsnaam (genus) en een soortnaam (species). Deze vereenvoudiging betekent een enorme vooruitgang. Ook de beschrijving der soorten geschiedde thans zo beknopt en bondig mogelijk door het zgn. 12-woorden-systeem.

Wij moeten Linnaeus dankbaar zijn voor deze prestatie. Ter gelegenheid van de tiende editie van dit werk werd een gouden gedenkpenning geslagen met zijn beeltenis. We schrijven den 1758. In het zelfde jaar krijgt hij het buiten Hammarby, ten zuiden van Uppsala. In 1761 wordt hij ridder Carl von Linné. Een hoge eer.

Er verschijnt een reeks publicaties van zijn leerlingen, die in alle streken der aarde botanische onderzoekingen ondernemen. In deze jaren stijgt zijn roem tot de hoogste top, totdat in 1772 zijn gezondheid taant en hij aftreedt als rector der universiteit. In 1774 wordt hij door een beroerte getroffen. Twee jaar later herhaalt zich dit en is zijn kracht geheel gebroken. Hij is dan totaal kinds en versuft. Hij overlijdt op 10 Januari 1778.

Zijn gehele nalatenschap werd naar Engeland verkocht en wordt in London beheerd door de Linnean Society of London in Burlington House. Men vindt daar zijn herbaria (15.000 planten), zijn verdere verzamelingen, zijn bibliotheek alsmede zijn omvangrijke correspondentie van 3000 brieven en zijn vele wetenschappelijke manuscripten.

Linnaeus is als natuuronderzoeker het grootste genie op het gebied der systematiek, waar Zweden op kan bogen. Zijn ongelooflijke kennis, zijn opmerkingsgave en een intuïtief vermogen om samenhangen te doorzien, stelden hem in staat om orde te scheppen in de grote verwarring die er heerste op het terrein der nomenclatuur. Zijn systeem stelde onderzoekers in staat planten en dieren te identificeren, nieuw ontdekte planten en dieren thuis te brengen en deze hun juiste plaats in het natuurlijke systeem aan te wijzen.

Ook H.M. de Koningin Juliana reisde in 1957 naar Zweden om daar o.m. de Linnaeus-herdenking bij te wonen. Zijn geboorteplaats is a.h.w. een bedevaartsplaats voor de biologen.

Th.Strengers.

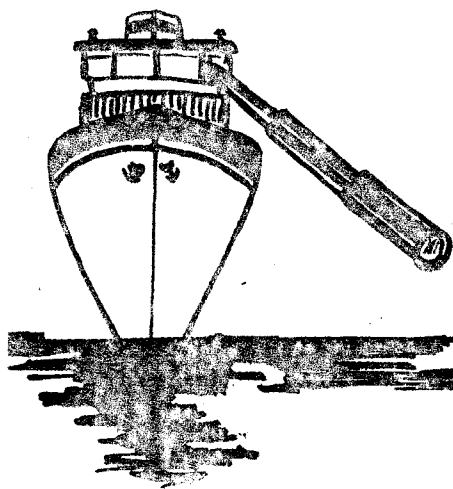
==

BIOMARE PHILATELIE

Nog meer schelpen op postzegels !

Van ons lid de heer van der Most ontvingen wij onderstaand aanvullend bericht voor de rubriek BIOMARE-PHILATELIE. Ook op het gebied van de landslakken zijn enkele postzegels uitgekomen, die afbeeldingen van deze dieren dragen. 5 zegels kwamen uit in NAVIDAD - 1961-1962 CORREOS DE CUBA. Het zijn mooie gekleurde zegels, allen voorzien van de Latijnse naam en wel: Polymita flammulata; Polymitas fulminate; Polymitas fuscolumbata; Polymitas nigrofasiata en Polymitas roseolumbata.

Hartelijk dank. Ook wanneer U geen postzegelverzamelaar bent kunt U deze rubriek interessant maken. Mocht U hier of daar postzegels tegenkomen met afbeeldingen van schelpen of andere zeedieren, stuurt U ze dan naar de redactie of meldt U even wat U gezien heeft. U helpt er weer anderen mee.

DE BRUG AAN BOORD VAN EEN ZESCHIP is dat gedeelte waar de navigatie uitgevoerd wordt. Wij zouden het kunnen vergelijken met het centrale zenuwstelsel. Immers allerlei informatie betreffende het schip en haar opverenden komen uiteindelijk op de brug samen, waar dan actie uitvolgt. Op de brug staat - als het schip vaart - dag en nacht een stuurman op wacht,

Waarnemingen vanaf de brug

die het schip langs de aangegeven koerslijn navigeert en goed uitkijkt naar mogelijke gevaren. Om gelijk maar een veel voorkomend misverstand uit de weg te ruimen, een stuurman stuurt niet. Dat wordt gedaan door de roerganger, een matroos of een kwartiermeester dus, of door de automatische piloot.

Zo op wacht staande op de brug merken wij maar heel weinig van al het leven in het water onder ons. Toch is er altijd wel iets te zien voor wie daar oog voor heeft. Aan en vlak onder de oppervlakte kunnen wij toch nog verscheidene diersoorten waarnemen. En is er in het water niets te beleven dan hebben wij nog de lucht met de zeevogels en die zijn er bijna altijd!

Het is van deze waarnemingen vanaf de brug dat wij U zo nu en dan onder de bovenstaande titel willen vertellen.

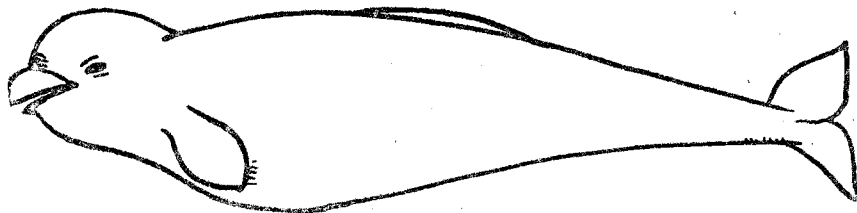
DE WITTE WALVIS OF BELUGA.

Wanneer men de St. Lawrence Rivier in Canada op vaart, dan kan het gebeuren dat U opeens kennis maakt met de Witte Walvis.

Als wij spreken van de Witte Walvis dan gaan onze gedachten allereerst uit naar Moby Dick, de beroemde witte Walvis uit het gelijknamige boek van de Amerikaanse schrijver Herman Melville. Dit was echter een albino (Albino is een dier dat geen pigment (kleurstof) in zijn huid heeft), waarover wij het hier niet zullen hebben. Het dier dat wij hier bedoelen is de Beluga of Delphinapterus leucas. De naam Witte Walvis of in het Engels White Whale is eigenlijk misleidend omdat het dier tot de "kleinere" Walvisachtigen behoort en de naam Walvis juist aan de grotere soorten doet denken.

Overigens sticht de benaming "Vis" al genoeg verwarring bij dieren die helemaal niets met de vissen te maken hebben zoals de Walvis en de Inktvis. De naam Beluga, die volgens de Britse auteur F.C. Fraser uit het Russisch komt en overigens hetzelfde zou betekenen, vind ik mooier omdat deze althans in het Nederlands en Engels geen verwarring geeft. Pikante bijzonderheid: Een Russische passagier bij ons aan boord was blij verrast te vernemen dat dit een Russische naam was, hij herkende het hele woord niet....!

De Beluga behoort samen met de Narwal tot de Delphinapteridae of Witte Dolfijnen, welke op hun beurt weer deel uitmaken van de Delphinidae sensu lato of Dolfijnen-in-wijdere zin. Deze zijn weer een onderdeel van de Odontoceti of Tandwalvissen, die uiteindelijk een onderverdeling vormen van de Orde der Cetacea of Walvisachtigen.

Beluga -
Witte Walvis
(Delphinapterus leucas)

Ofschoon een "kleinere" Walvisachtige, bereikt de Beluga een normale lengte van ca. 4,50 meter. Enkele exemplaren kunnen langer worden, maar de maximum lengte is toch tot 6 meter. Evenals de Narwal komt de Beluga op hoge Noordelijke breedte voor. Op de Amerikaanse Oostkust in de Davis Straat, de Hudson Baai en de Golf van St. Lawrence, van welke laatste de dieren de rivier op zwemmen tot aan de stad Quebec toe. Het is

op deze rivier dat ik ze verscheidene malen zag, hetgeen een pracht gezicht is. Als het water echter woelig is en er witte kopjes op staan, dan valt het op een afstand nog helemaal niet mee om ze te ontdekken. Aan de Westkust van Amerika kunt U ze vinden voor de kust van Alaska. Verder is hij goed vertegenwoordigd in de Witte Zee, de Kara Zee en de Zee van Okhotsk, waar de dieren eveneens de rivieren opzwemmen en waar zij gedurende het seizoen met behulp van netten gevangen worden. In Noorwegen komt de Beluga geregeld voor de kust van Noordelijk Noorwegen en in de Veranger Fjord. Een enkele maal komen ze wel eens wat zuidelijker, zoals bij de Britse eilanden.

Vroeger is er moeite gedaan om enige levende dieren te houden in het oude Westminster Aquarium in London. Hiervoor werd in 1877 bij Labrador een exemplaar gevangen, maar dat stierf vier dagen na aankomst op de plaats van bestemming. Het jaar aadrop werd een tweede poging gedaan met een exemplaar dat vanuit Labrador verscheept werd in een

pakkist met zeewier. Vijf weken verliepen tussen zijn gevangenneming en de aankomst in het aquarium. Dit is op zichzelf een opmerkelijk feit omdat gestrande dieren gewoonlijk niet langer dan één of twee dagen buiten het water in leven blijven. Buiten het water namelijk is het eigen gewicht van het dier zo groot dat hij ademhalingsmoeilijkheden krijgt door te grote druk op de longen en sterft. Ook de tweede Beluga leefde niet lang in het aquarium, maar terwijl het dier daar was, was het zeer mak. Zijn dieet bestond uit Paling, Zeelt en Blankvoorn. Tussen haakjes het zeewier tijdens het transport van dit dier was van belang om de huid nat te houden. Droogt de huid nl. in dan heeft dit schadelijke gevolgen voor het dier, waaraan het ten gronde gaat.

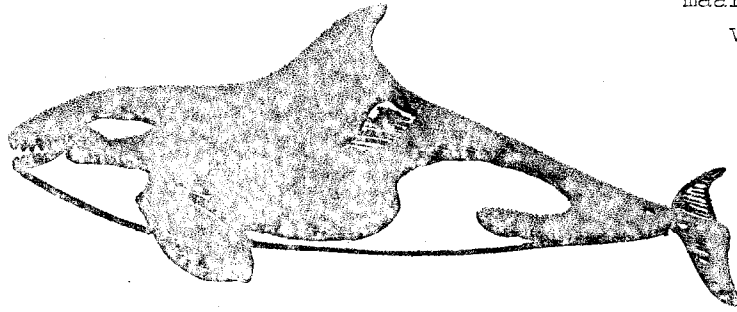
Het natuurlijk voedsel dat de Beluga tot zich neemt is zeer gevarieerd en bestaat uit inktvissen, kreeften, krabben en vis. Wederom evenals de Narwal zoeken zij hun voedsel op de bodem, waarbij zij voor een flinke Heilbot niet terugschrikken. Zoals zo vele dieren is de Beluga een dankbaar jachtobject geweest voor de mens. De Frans-Canadees die langs de St. Lawrence Rivier woont heeft weinig of geen belangstelling, maar overal elders wordt er op de Beluga gejaagd voor de olie, de huid en voor het vlees. Oude cijfers uit de zeventiger jaren van de vorige eeuw spreken van een 2000 dieren per jaar die alleen al door de vloot uit Tromso (Noorwegen) gedood werden. In de negentiger jaren was dit al beduidend minder, namelijk zelden meer dan 300 en een enkel jaar zelfs niet meer dan 20 dieren. Bij Spitsbergen was de vangst op een gegeven moment van weinig betekenis meer. De dieren trokken ieder jaar verder naar het Oosten om rustige plaatsen te vinden waar ze ongestoord hun jongen konden krijgen.

De lederhuid bij Walvissen is over het algemeen niet erg dik en daardoor ongeschikt voor de leerfabrikage. De Beluga en de Narwal vormen met enige andere soorten hier

echter een uitzondering op. Het leer van de Beluga wordt dan ook gebruikt voor het maken van laarzen en veters. De huid wordt door de Eskimo's echter ook voor consumptie gebruikt en wel rauw als lekkernij!!! U rilt! Op zichzelf is dit niet gek. De mens is één van de weinige zoogdieren die zelf geen vitamine C kunnen produceren. Wij hebben toch vitamine C nodig en eten daarom liefst rauwe groenten en fruit. De Eskimo kent geen groente, maar hij kent wel de Beluga en die heeft een opperhuid die veel vitamine C bevat, wel gegeten, als voedsel gebruikt.

.....! Het vlees wordt maar wordt toch het meest voor de sledehonden ge-

de Beluga en wel de orca) of zoman hem zéér noemt de Dit is wel naam want deze is een felle en De betrekkelijk langzaam luga heeft tegenover de Orca dan ook weinig kans.

Orca (Orcinus orca) vijand van de Beluga.

Naast de mens kent nog een vijand Orca (Orcinus als de Engels-toepasselijk "Killer Whale". een juiste Dolfijnensoort brutale rover. zwemmende Be- veel snellere

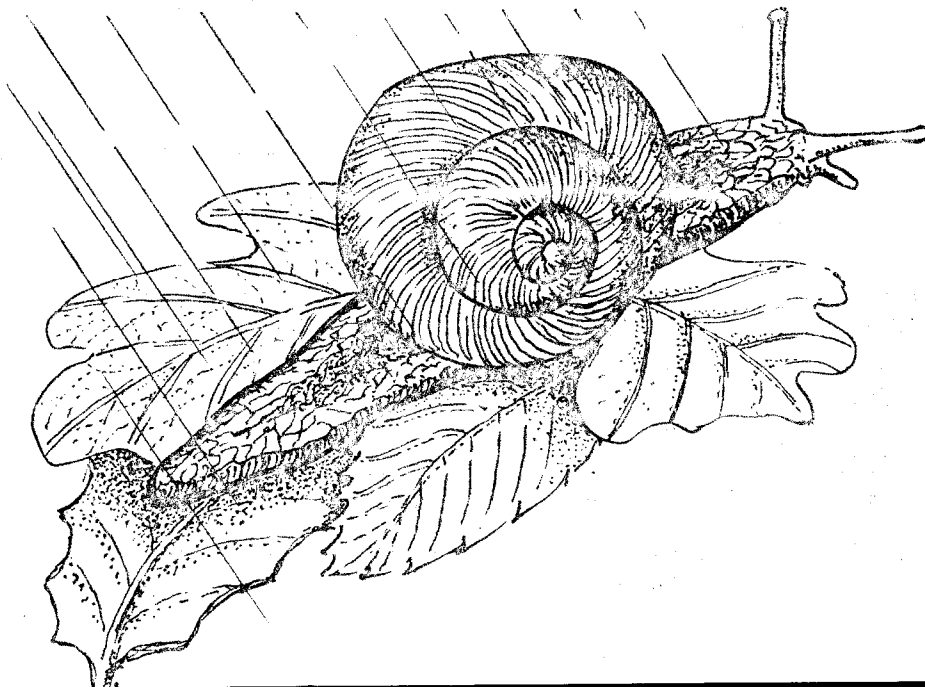
Dit was dan iets over de Beluga of Witte Walvis. Natuurlijk is hier meer over te vertellen, over de Beluga en over de andere Walvissen. Wilt U er meer van weten? Hieronder vindt U twee prima boeken waaruit U nog een heleboel wetenswaardigs kunt halen.

Slijper, Prof. Dr.E.J. "Walvissen"
Norman, J.R. en Fraser, F.C. "Giant Fishes, Whales and Dolphins".

J.H.Logemann.

DE SLAK

Draag ik mijn huis en ben ik nergens thuis
en kan ik nergens voor de regen schuilen
dan in een schelp, die ik niet om kan ruilen
voor ooit een ander, niet mijn eigen huis
Ken ik de aarde, maar de hemel niet
de groene haag, maar niet de bloesemknoppen
Laat ik geen sporen na dan van verdriet
Ben ik maar voor eenzelligheid geschapen
en voor de regen die mij buiten drijft

en voor de weg, die
zonder einde blijft
en voor de kinderen
die slakken rapen
maar 's avonds thuis
en bij elkander
slapen.

Harriët Laurey.